

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecătorii: Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Diviziei Motorizate de Gardă nr. 30 din 18 iulie 1946, și a deciziei Colegiului militar al Regimentului militar din Pribaltica din 27 iulie 1946, în cauza penală în privința lui

Cușienco Stepan XXXXX, născut XXXXX.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei Motorizate de Gardă nr. 30 din 18 iulie 1946 Cușienco Stepan, a fost condamnat în baza art. 58-1”a” Cod penal al RSFSR, la pedeapsa de 8 ani privațiune de libertate, în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii, și cu propunerea către Prezidiumul Sovietului Suprem al URSS, privind retragerea medaliei „Pentru Virejie”.

Prin decizia Colegiului Militar al Regimentului militar din Pribaltica din 27 iulie 1946, a fost respins apelul inculpatului, cu menținerea sentinței fără modificări.

2. Potrivit sentinței Cușienco Stepan, a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în perioada ocupării de către trupele germano-române a teritoriului RSSM, în luna iulie anul 1944, a comis infracțiunea - trădare de patrie. Astfel, acesta benevol s-a înrolat ca agent secret în serviciul de informații al Armatei Române „Secția Informații Secrete”, urmând să îndeplinească diverse sarcini, printre care și aflarea locului de ascundere a parașutiștilor și spionilor sovietici.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței și a deciziei emise în privința lui Cușienco Stepan, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Cușienco Stepan.

În susținerea solicitării înaintate, Procurorul General Adjunct a invocat că în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Cușienco Stepan, a fost încălcat dreptul condamnatului la apărare.

Astfel, sentința și decizia de condamnare adoptate în privința lui Cușienko Stepan, constituie o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în CEDO, și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce potrivit art. 6 pct. 4) Cod de procedură penală, reprezintă viciu fundamental care în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, Colegiul reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei Motorizate de Gardă nr. 30 din 18 iulie 1946 Cușienko Stepan, a fost condamnat în baza art. 58-1”a” Cod penal al RSFSR, iar prin decizia Colegiului Militar al Regimentului militar din Pribaltica din 27 iulie 1946, a fost menținută sentința, însă Colegiul penal lărgit consideră că condamnarea pentru săvârșirea infracțiunii de „trădare de patrie” a avut loc cu încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

Rezultă că, instanțele au ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în sentința și decizia instanței de apel ce a devenit irevocabilă, de condamnare a lui Cușienko Stepan în baza art. 58-1,,a” Cod penal al RSFSR, cu casarea acestora, și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și a Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, cu

încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a sentinței și deciziei contestate, ca fiind afectate de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului Militar al Diviziei Motorizate de Gardă nr. 30 din 18 iulie 1946 și decizia Colegiului Militar al Regimentului militar din Pribaltica din 27 iulie 1946, cu încetarea procesului penal în privința lui ***Cușienco Stepan XXXXX***, condamnat în baza art. 58-1, „a” Cod penal al RSFSR.

Cușienco Stepan XXXXX, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **29 iunie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion